

חולין פרק ט העור הרוטב דף קכב

והאנקה והכח והלטאה והחמט והתנשמת. אלה הטמאים לכם שהמילה 'למינהו' הפרידה בין השלושה שרצים הראשונים שאין עורם מטמא, לחמישה שרצים אחרונים שעורם מטמא שכתוב 'אלא הטמאים'.

כל העורות הטמאים אם עיבד אותם או ששטח אותם ודרך עליהם בשיעור שנחשב למעובד טהורים שיצאו מכלל בשר חוץ מעור אדם, בברייתא כתוב שאדם שלקח אוזן של חמור שעשה אותה טלאי לשמש בקופה שלו נחשב למעשה ובטלה טומאתה למרות שלא עיבד או דרך עליה. עולא הסביר שמדאורייתא עור אדם טהור וחכמים גזרו עליו טומאה שאדם לא יבוא לעשות כלים מעור אביו ואמו, ישנם שתי נוסחים בגמ' האם כוונתו שמדאורייתא עור אדם טהור גם קודם עיבוד או רק לאחר עיבוד. בברייתא כתוב שגדוד של חיילים שנכנס לבית בדרכו למלחמה מטמא את הבית משום שדרכם להחזיק עורות של ראשי אנשים לכישוף.

שיעור עיבוד הוא הליכת 4 מיל, שיעור זה נאמר גם כלפי שכיר הלש עיסה בטהרה שצריך ללכת לטבול עד 4 מיל בחינם, ההולך בדרך ורוצה לנוח צריך להמשיך עוד 4 מיל עד לבית כנסת להתפלל במניין, ההולך בדרך ורוצה לאכול צריך להמשיך עוד 4 מיל ליטול ידיו במים, שיעור זה הוא רק להמשיך בדרכו אבל לחזור צריך עד פחות ממיל.

עור בהמה נבילה שיש על גביו שתי חתיכות בגודל חצי כזית ר' ישמעאל אומר שמצטרפות לטמא את הנושא אותם בטומאת נבילה, ר' הונא הסביר שכך סבר ר' יהודה במשנה שאמר שאם קיבץ אותם מצטרפות לכזית היות והוכיח שמתחילה שהוריד את הבשר בסכינו לא היה בדעתו לבטל, ר"ע אומר שאפילו אם חיה נטלה בשר יחד עם העור מתבטלות החתיכות שפחות מכזית ולא מצטרפות וכך סובר ת"ק במשנה.

המשנה מונה עורות רכים שדינם כבשר לטמא, עור אדם. עור חזיר של יישוב שהוא רך אבל לא עור חזיר בר, ר' יהודה אומר שגם עור חזיר הבר רך ומטמא. עור דבשת של גמל צעיר כל זמן שלא נטען משא, והסתפקה הגמ' האם מה הדין אם הגיע זמן הגמל לטעון ולא טען או שלא הגיע זמנו וטען קודם זמנו. עור ראש של עגל רך, עולא אמר בשנה הראשונה כל זמן שהוא עדיין יונק, ור' יוחנן אמר שכל זמן שהוא יונק אפילו עברה שנתו הראשונה, והסביר ר' יוחנן שמשנה זו היא דעת יחיד אבל הלכה שעור ראש עגל רך אינו מטמא. עור הפרסות, רב הסביר שהכוונה רק לעור של הפרסות ממש ור' חנינא הסביר שהכוונה לעור שעל כל העצם התחתונה שרגילים לחתוך בהפשטת הבהמה מהעור ונקראת ארכובה הנמכרת עם הראש. עור הרחם בבהמה נקיבה. עור השליל של עובר מת. עור שמתחת לאליה בכבש. עור השרצים אנקה, כוח, לטאה, וחומט שעורם רך ר' יהודה אומר ש'לטאה' עורה לא מטמא משום שהוא קשה, ר' יוחנן בן נורי אומר שכל 8 השרצים אין עורם נחשב לבשר, רב אומר שחמישה שרצים עורם מטמא שכתוב "וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר והצב למינהו".